

90 let

organizované turistiky v České Třebové

“Ji delší dobu byla v našem městě pocí ována potřeba zalo iti odbor Klubu česko-slovenských turistů.”

Byla to věta, která zazněla na přípravné schůzi konané po Vánocích dne 28. prosince roku 1922, kdy se sešlo 47 trebovských nadšenců turistiky. Po zralé úvaze se pánové Vladimír Kapoun (drogerista) a Bohuslav Štangler (učitel) ujali přípravných prací pro zalo ení turistického odboru v České Třebové.

V měsíci květnu 1923 byl odbor definitivně úředně zaevidován k nově zřízené upě Českomoravské vysočiny - sever.

Do odboru vstoupilo několik desítek příznivců turistiky, kteří svoji činností postupně přilákali do svých řad mnohé občany města i z okolí. A tak ji ke konci roku 1923 měl odbor 136 členů.

Výbor odboru, v jehož čele byl Vladimír Kapoun, pořádal zajímavé přednášky a besedy o významu turistiky. Konaly se výlety do blízkého okolí, ale postupně i vícedenní do významných míst v celé Československé republice. Součástí odboru se stal i odbor lyžařský pod vedením Josefa Krbce. Pořádal nejen výlety na lyžích, ale postupně organizoval místní i župní závody a přebory. Také značkovatelé (dřívější název značkařů) provádí průzkum budoucích turistických tras a jejich postupné vyznačování. Jsou to pěší trasy v okolí České Třebové, ale i na příklad prodloužení Jiráskovy horské turistické trasy (značené červeně) od nádraží ČSD Jablonné n. Or. přes Mariánskou horu (poutní místo), Českou Třebovou, Kozlovský kopec, Strakov a Litomyšl. Tato turistická magistrála vedoucí z Broumova, Hronova přes Náchod, Dobrošov a hřebenem Orlických hor až do města Litomyšle měří téměř 170 km a je nejdelší značenou trasou ve Východních Čechách.

Kozlovský kopec se svoji nadmořskou výškou 601 m se stával stále více vyhledávaným turistickým cílem a i místem dalekých výhledů. V roce 1924 bylo dokončeno vybudování silnice z České Třebové na Kozlovský hřbet a napojení na silnici vedoucí ze Semanína na Litomyšl. Silnice s několika zatáčkami zv. "Serpentiny", přispěla ke zpřístupnění Kozlovského kopce i motorovými vozidly.

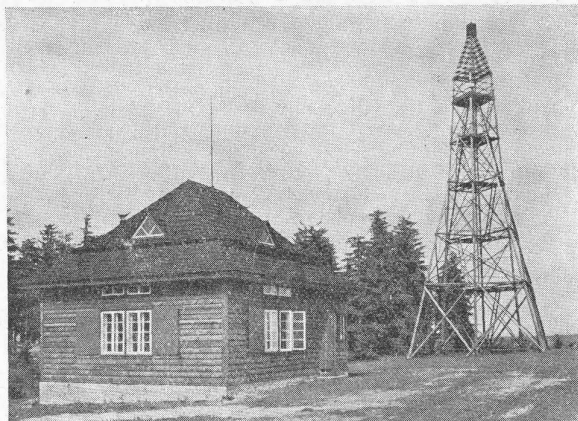

Fotografie tzv. "Bramboráků" na Kozlovském kopci (opékání brambor nebo vuřtů)

Členové výboru v čele s předsedou odboru Vladimírem Kapounem se v roce 1926 dohodli s majiteli pozemku na Kozlovském kopci, pány Fikejzem a Siřačem z Kozlova, o odkoupení místa o rozloze 24 arů. Vše směřovalo k tomu, aby odbor mohl na Kozlovském kopci vytvořit turistickou základnu. Místo se stávalo častým cílem turistických akcí a na podzim se zde konaly tak zvané "Bramboráky".

Ke konci roku 1928 má odbor již 294 členů. Počátkem roku 1929 byl zvolen nový výbor a předsedou odboru se stal p. Antonín Deml (prokurista, spoluzakladatel odboru a činovník župy). V témže roce prováděli pracovníci vojenského zeměpisného ústavu z Prahy, zaměřování v oblasti Kozlovského kopce, došlo k vzájemné dohodě s KČST odborem Česká Třebová, a tak místo

zamýšleného triangulačního bodu, byla i za přispění města postavena 29 m vysoká dřevěná rozhledna. Na vyhlídkové plošiny bylo nutné vystoupat po pěti dřevěných žebřících.

*Chata KČST. s rozhlednou na Kozlovském kopci.
(K slavnostnímu otevření.)*

Ve výboru turistického odboru uzrává myšlenka postavení chaty poblíže stávající rozhledny. Stavitel Adolf Šimek (člen výboru) zhotovil plány a z původně zamýšlené malé chatky byla navržena přízemní turistická chata. Valná hromada odboru KČST plány schválila a dala souhlas s výstavbou. Výbor také ujistily některé firmy, že poskytnou stavební materiál darem. Pomoc přislíbili i jednotlivci. A tak roku 1933 brzy z jara se začalo se stavbou a již 9. června t.r. se konalo slavnostní otevření turistické chaty za účasti asi 1.000 lidí a turistických hostů. Slavnost zahájil v zastoupení předsedy odboru Bohuslav Štangler a za město místostarosta P. Josefík. Tehdy to byla velkolepá událost pro celý region. Provoz v chatě, která měla restaurační místnost pro šedesát míst a kuchyňku, byl nejprve zajišťován členkami odboru, později bylo zažádáno o hostinskou koncesi. Návštěvnost chaty narůstala a tak se postupně jevila potřeba dalšího prostoru.

Chata Maxe Švabinského po rekonstrukci v r. 1936, rozhledna z r. 1929.

Stávající výbor v čele s Antonínem Demlem rozhodl o přestavbě a rozšíření prostor chaty. Vznikla tak větší kuchyň, zvětšena restaurační místnost, zřízeny i dva pokoje pro hosty a sklep.

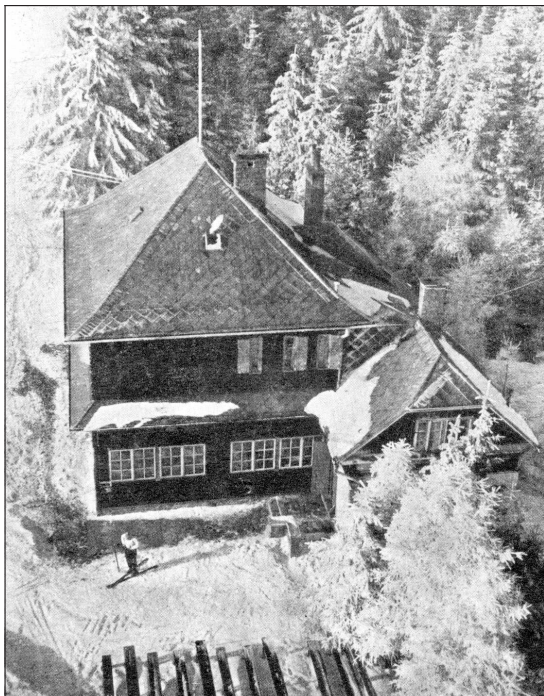
Za krásné srpnové neděle dne 9. srpna 1936 byla chata KČST na Kozlovském kopci slavnostně předána turistické veřejnosti. Sešlo se více jak 1. 400 občanů a turistů ze širokého okolí. Projevy přednesli: starosta města J. Dytrt, za ústředí KČST J. Janíček a za župu Česko-moravské vysočiny Dr. Bednář. Za výbor KČST Česká Třebová, člen výboru p. František Lukavský (knihkupec a nakladatel), oznámil, že po osobním jednání s p. Maxem Švabinským, byl vysloven souhlas s názvem chaty; "CHATA MAXE ŠVABINSKÉHO". Je to pocta tomuto umělci, který po řadu let v blízké vesničce Kozlov pobýval a tvořil. Slavnostní otevření chaty pokračovalo koncertem železniční kapely a ukončeno velkým ohňostrojem.

Díky propagaci ve věstníku českotřebovských turistů "Hore zdar", v časopise Turista, v denním tisku, ale i vydávaných pohlednic, se chata Maxe Švabinského stala známým místem turistů, milovníky přírody a v zimě pak dostaveníčkem lyžařů. Na chatu přicházeli nejen běžní občané či turisté, ale i významní hosté: českotřebovští rodáci - František Krejčí spisovatel, syndik čsl. novinářů Jiří Píchl, členka ND Zdeňka Baldová, ústecký virtuos Jaroslav Kocián, ale také písničkář Karel Hašler, nebo sokolští mistři světa Hudec a Gajdoš. Mezi časté hosty patřil také prof. Zdeněk Nejedlý z Litomyšle.

Pokračovala i bohatá zájezdová činnost třebovských turistů. Fotografie byla pořízena na zájezdu třebovských turistů na Vysočinu v létě roku 1936. Na snímku vlevo František Lukavský a jeho žena, zcela vpravo p. Bohuslav Štangler.

Prvotní rozhledna, která byla na Kozlovském kopci postavena, musela být po zásahu bleskem stržena. Během roku 1940 je opět postavena nová dřevěná rozhledna s upravenými schody, usnadňující bezpečnější výstup na vyhlídkové plošiny. Na podzim roku 1941 byla dokončena rekonstrukce a nástavba chaty dle návrhu stavitele p. Duchoslava. Turistickému odboru se tak podařilo uskutečnit tento záměr i v tak nelehké válečné době. Vždyť chata se po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava, ocitla v bezprostřední blízkosti hranice se Sudety t. zn. Velkoněmeckou Říší.

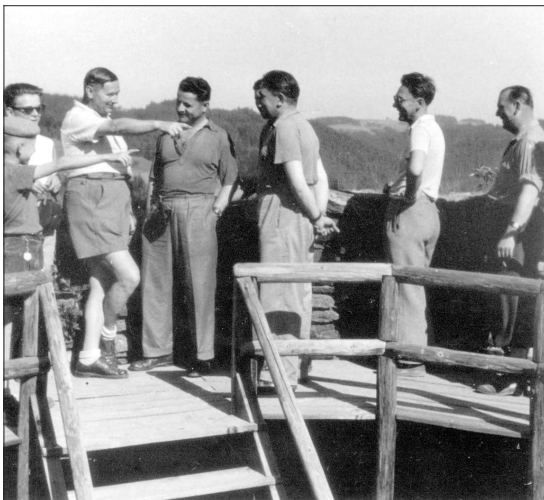
*Chata po rekonstrukci a nástavbě,
provedené na podzim roku 1941.*

Foto: zima 1942.

*Pohled z nové dřevěné rozhledny
postavené v r. 1940*

Dle dochovaných zápisů z. výborových schůzí, valných hromad nebo i členských schůzí českořebovského odboru KČST, lze uvést některá jména těch, kteří byli nejčastěji volenými činovníky: pánové Vladimír Kapoun, Antonín Deml, František Lukavský, Josef Krbec, Antonín Kunst, Karel Lom, Bohuslav Štangler, Jan Feleman, Antonín Šimek, František Šouba, Eduard Spirman, Čeněk Bartošek a další. Tito činovníci se v letech 1923 - 1941 nejvíce zasloužili o rozvoj turistiky na Českořebovsku a vrcholem jejich činorodé práce byla výstavba turistické chaty na Kozlovském kopci.

Od roku 1941 byl předsedou turistického odboru František Lukavský. Stav členstva na počátku roku 1942 byl 322 členů. Turistická činnost v době Protektorátu sice pokračovala, ale dle upravených stanov a nařízení až do roku 1945. V poválečných letech postupně dochází v Československé republice ke sjednocování tělovýchovy, sportu a turistiky. Hlavně pak po roce 1948, kdy je KČT jako celostátní organizace zrušena. Pokračovatelem turistické činnosti se stávají odbory turistiky jako součást tělovýchovných jednot. Bylo tomu tak i v našem městě, kdy byl 12. března 1956 nově založen odbor turistiky, který se stal součástí TJ Lokomotiva Česká Třebová. V čele tohoto nového odboru byli vesměs pracovníci Lokomotivního depa: Zdeněk Hildebrand (předseda), Ladislav Kolář, Miloslav Neruda, Jarmila Somerová a František Švec. Výbor si dal za úkol opět oživit turistickou činnost. V červenci téhož roku byl podniknut atraktivní zájezd do Maďarska k Balatonu za účelem zvýšení členské základny. Záměr se podařil a tak se postupně i výbor rozšířil o další organizátory výletové činnosti a aktivní členy. Velkým přínosem byl učitel průmyslové školy Josef Stolín, který založil oddíl turistického do-

*Obr. 6: Jindřich Příbyl a František Lukavský, zcela vpravo František Kapoun
na věži hradu Svojanov v roce 1959*

rostu. Tento mladý kolektiv se věnoval nejen pěší, ale i vícedenní cykloturistice a orientačnímu běhu.

Josef Stolín při stavbě stanu - Celostátní zimní sraz 1965 Beskydy - Bílý kříž (18.-21.2.1965)

Josef Stolín se stal v roce 1959 předsedou odboru turistiky a v této funkci působil až do roku 1966. Současně byl i předsedou okresního Svazu turistiky. Do odboru přinesl nové prvky turistiky, zavedl organizování turistických zápočtových cest, dle podmínek vydaných Svazem turistiky ČSTV. Dle stupně obtížnosti a kilometráže, počtu dní a pod. získával turista jednotlivé výkonnostní stupně k udělení výkonnostní třídy. Josef Stolín byl i členem hlavního výboru TJ Lokomotiva.

V odborných kurzech byli vyškoleni první cvičitelé turistiky a rozhodčí pro orientační běh. Značkaři František Švec a Jaroslav Morkes zahájili obnovu značených cest a obnovu rozcestníků. V roce 1959 byla vybudována i turistická noclehárna pro 26 osob, kterou provozovali manželé Nerudovi (v roce 1963 byla předána tělovýchovné jednotě). Členská základna se zvýšila na 146 členů. Nově vyškolení cvičitelé Jindřich Příbyl, Josef Šplíchal, František Kapoun a další, organizovali vícedenní výlety (zápočtové cesty) po republice, ale také do zahraničí. Do výletových akcí byla zavedena i kulturně poznávací část za účelem plnění podmínek k získání odznaku "Turista ČSR".

Při turistickém odboru byl činný i oddíl orientačního běhu, který pořádal místní, okresní a oblastní závody. Členové tohoto oddílu dosahovali dobrých výsledků a umístění i na mistrovství ČSR. Nejvyšších ocenění dosáhli Josef Stolín ml. i Jana Stolínová.

Pravidelná byla i účast členů turistického odboru na Zimních srazích turistů včetně zimního táboření. Za organizační aktivitu a dosažení nejvyšší výkonnostní klasifikace, byl Josefu Stolínovi udělen titul "Mistr turistiky." S ukončením funkce předsedy

Obrázek 7:

Od leva Bohuslav Víša,

Miloslav Neruda a Karel Havlíček.

Zimní sraz turistů - Čenkovice 1970

Skupina třebovských turistů při putování v Belanských Tatrách (Jindřich Příbyl stojící vlevo, se založenýma rukama Jan Felcman). Rok 1972.

odboru v roce 1966, byl i v dalších letech velmi činný jako vedoucí výletů nebo jako rozhodčí při přeborech v orientačním běhu. Josef Stolín za dlouholetou činnost v tělovýchově a turistice, obdržel četná ocenění a vyznamenání i od ústředí ČSTV.

V letech 1967 až 1970 byla předsedkyní odboru Marie Voleská. I v tomto období výletová činnost narůstala i co do počtu akcí. Vzrostl i počet závodů a přeborů v orientačním běhu. Stav členské základny dosáhl již 190 členů. Do řad cvičitelů a vedoucích turistických akcí přišli: Karel Havlíček, Bohuslav Víša, Miloslav Neruda, Jaroslav Fryauf a další. Většina vícedenních zápočetových cest směřovala do horských oblastí Slovenska: Nízké Tatry, Velká Fatra, Slovenské Rudohoří, Slovenský kras atd. Členové odboru se pravidelně účastnili okresních i celostátních zimních i letních turistických srazů.

V období let 1970-1985 byl předsedou odboru turistiky TJ Lokomotiva Miloslav Neruda, který byl i členem OV Svazu turistiky, cvičitelem a rozhodčím orientačního běhu. V tomto období pokračovala činnost odboru na stále se zvyšující úrovni. Členská základna postupně rostla až dosáhla v roce 1982 rekordního počtu 397 členů. Zasluhou výletové komise a cvičitelů, Františka Kapouna, Josefa Šplíchala, Karla Havlíčka, ing. Miroslava Šášinky, Karla Dohnala, Miloslava Nerudy i Zdeny Hýblové se pořádaly úspěšné výlety a zájezdy nejen po naší vlasti, ale i do zahraničí (NDR, Maďarsko, Polsko, Rumunsko). Tak právě do Rumunska se uskutečnila první zahraniční zápočetová cesta a to v roce 1971 jako 17-ti denní pod vedením Jindřicha Příbyla. Starší členové odboru se zúčastňovali i 14-ti denních putovních rekreací ROH do oblastí Krkonoš, Jizerských hor, Jeseníků, Beskyd a Šumavy. Tento kolektiv vedl Miloslav Neruda. Mezi vícedenní akce lze uvést i pobyty na chatě "Pod Náružím" v západní části Roháčů. Na této chatě, kterou zapůjčoval OT TJ Bobrovec (okr. Liptovský Mikuláš), se po řadu let vystřídala značná část členů odboru turistiky. Z této chaty se podnikaly náročné hřebenové túry přes vrcholy Západních Tater.

V roce 1973 byl ustaven turistický oddíl mládeže - TOM. Členskou základnu utvořila skupina, žáku ZRTV, která pod vedením cvičitele Miroslava Závodského se již od roku 1970 zúčastňovala akcí odboru. Vedoucím oddílu byl pověřen Miloslav Pelcl, v pozdějších letech se ve vedení vystřídali Miroslav Závodský, Věra Kupková, Pavel Zahradník a Josef Jílek. Činnost oddílu (ve své době až 32 členů) byla zaměřena na plnění podmínek odznaku "Turista ČSR", akce "Putování kraji ČSR", ale i na týdenní tábory v přírodě.

Při odboru vyvíjel svoji činnost také vodácký oddíl, který vedli členové Kreutz a Friml.

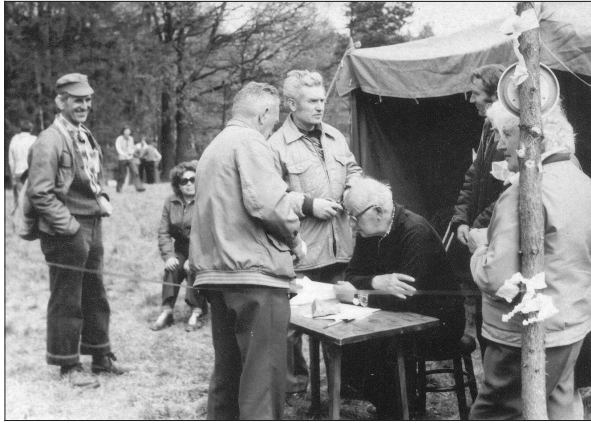
*Členové odboru při pobytu v chatě pod "Náružím" - Roháče r. 1974.
(Zprava doleva Ota Neruda, Bohuslav Víša a Josef Šplíchal)*

Oddíl orientačního běhu organizoval po několik let zajímavou akci "Buď fit s mapou". V roce 1975 započaly pravidelné zimní lyžařské "Přejezdy Jeseníků" a to ve spolupráci s odborem turistiky Lanškroun. Zázemí a ubytování poskytovala Sigma k. p. Česká Třebová v chatkách v Koutech n. Desnou.

*Třebováci na zahájení jarní turistické sezóny ve Východočeském kraji - Hronov 4.4. 1976.
Skupina u sochy spisovatele Mistra Aloise Jiráska.*

*Závod v orientačním běhu v Opatově 1976.
U stolu sedící Josef Stolín st.,
vlevo Miroslav Závodský, vpravo Zdena Hýblová*

*Třebovští turisté na Lysé hoře v r. 1977. Uprostřed sedící
Josef Šplíchal, vpravo Miloslav a Ota Nerudovi.*

*Fotografie: Skupina před odjezdem z týdenního putování
Krajem kolem Dukly v roce 1984*

Odbor turistiky v čele s Milošlavem Nerudou se podílel na dobré sportovní spolupráci s družební obcí Horní Lhota u Opavy. Každoročně pro jejich děti pořádal letní týdenní tábory v okolí České Třebové. Naopak členové odboru se zúčastňovali akcí, které pořáдали turisté z Horní Lhoty. V odboru bylo také zavedeno i pravidelné konání besed s promítáním diapozitivů. S narůstajícím počtem členů se utvořily kolektivy či skupiny podle výkonnosti. Účast na výletech a akcích byla v té době u jednotlivých skupin průměrně 20 až 30 členů. Nejpočetnější byla skupina pod vedením Milošlava Nerudy, skupina Věry Kupkové a pro výkonnostní členy zajišťovali zápočetové cesty Stanislav Dobiáš, Ing. Zdeněk Stejskal, Stanislav Rössler, Čestmír Uma. Tato skupina se účastnila vícedenních putování "Okolo ČSR", ale i na etapových či dálkových pochodech.

Pravidelná byla i účast na každoročním zahájení 100 jarních km, okresních i celostátních srazech.

V roce 1984 se českotřebovští turisté v počtu 45 členů, zúčastnili celostátní akce - putování Krajem kolem Dukly. Účastníci během sedmi dní prošli památná místa bojů v této oblasti východního Slovenska.

Vedení kolektivu značkařů se ujímá v roce 1980 Ing. Lubomír Javůrek za odstoupivšího dlouholetého značkaře Františka Švece.

Nestor třebovské turistiky Ota Neruda vyznačil poutači značený vycházkový okruh zvaný "Liščí stopou", s výchozím místem v parku Javorka a vedený přes "Serpentiny", kolem "Lavičky Boženy Němcové" k restauraci na Horách a po "Sahaře" zpět do Javorky (6 km).

Českořebovský zpravodaj 1977

Na snímku Josefa Slavíka si připomínáme start prvního ročníku dálkového pochodu „Putování za českořebovským kohoutem“

V zimním období organizuje akce lyžařské turistiky pro členy odboru zkušený sportovec a lyžař Jaroslav Fryauf.

V roce 1977 uspořádal odbor turistiky TJ Lokomotiva první ročník „Putování za třebovským kohoutem“, kterého se zúčastnilo 870 osob. Start a cíl byl u sokolovny Na Skále.

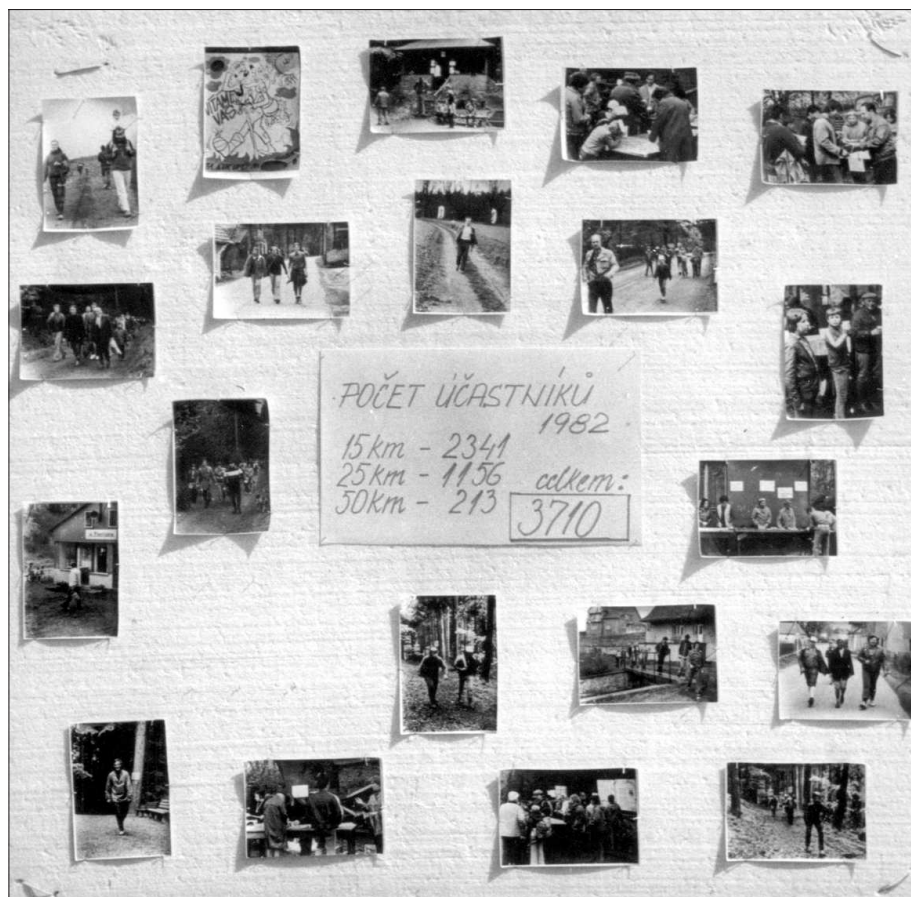
U zrodu této akce stáli členové odboru Milošlav Neruda, ing. Miroslav Šášinka, ing. Šplíchal, Josef Stolín, Václav Borek, Václav Jeništa, Jaroslav Vytlačil, D. Hussek, Zdeněk Beran, J. Kovář, Ladislav Stránský a již zkušení dálkoví pochodníci Vláďa Hanzlíček a Josef Hladík.

Vedle těchto organizátorů, kteří tvořili štáb turistického a dálkového pochodu, se podílelo na následných ročnících až 80 členů a dobrovolníků, zajišťujících kontroly na trase, občerstvení, psaní pamětních listů, organizaci na startu i v cíli. Velký podíl měl i patronátní závod Sigma a hlavní výbor TJ Lokomotiva. Trasy putování sestavil zkušený orientační běžec Josef Stolín ml. Pro každý ročník byl pamětní list s jiným motivem a odměnou byly bronzové medaile se znakem města, pro trasy kratší medaile plastové různé barvy. Až do roku

Putování za třebovským kohoutem 1982 - hlavní kontrola nad Skuhrovem s občerstvením. Milošlav Neruda, předseda odboru turistiky a vedoucí štábu „Kohouta“

1989 (t.j.do 13. ročníku) byla účast vždy poměrně vysoká a “Putování” bylo záležitostí velké části Třebováků, byla to celoměstská akce. Počet účastníků každoročně přesahoval 2.500 až 3.000 - rekord účasti byl v roce 1982 s počtem 3700 pochodníků v jediném dni.

Od roku 1986 až do konce roku 1990 byl předsedou odboru turistiky Miroslav Konvalina, také i člen OV Svazu turistiky. Činnost v odboru pokračovala v plném rozsahu. Největší akcí bylo i nadále populární “Putování za třebovským kohoutem”, jež i nadále zajišťoval organizační štáb v čele s Miloslavem Nerudou. Ten byl i v těchto letech v centru dění česko-třebovské turistiky. V celém období, kdy odbor turistiky byl součástí TJ Lokomotiva Česká Třebová, získával za aktivní činnost řadu ocenění a počtem členů se v okrese řadil na druhé místo za odborem Lanškroun. Celé toto období let 1956 až 1990 je považováno v turistické činnosti za nejproduktivnější v historii odboru.

Nejen toto období, ale i činnost od počátku založení odboru, je písemně i fotodokumentálně zaznamenána ve dvou obsáhlých kronikách. Největší zásluhy na zdokumentování činnosti a dění v česko-třebovské turistice mají kronikářky Eliška Rybková, která se soustředila na zdokumentování let od roku 1923 až do roku 1945, a od roku 1956 paní učitelka Boženka Rybková a následně i Zdena Hýblová.

*Nahoře:
Putování Jizerskými horami v r. 1980
(vedoucí skupiny František Kapoun,
stojící u turistické mapy)*

---

*Vlevo:
Zahájení akce 100 jarních km
24. března 1985 "Na Horách"
U mikrofonu Karel Dohnal,
klasifikátor odboru
Miloslav Neruda - předseda odboru
Pavel Zahradník - vedoucí
Turistického oddílu mládeže TOM.*

---

*Fotografie z pobytu na chatě TJ Bobrovec - Roháče v r. 1989
(manželé Nerudovi, Matějčikovi, Vlčkovi, Váchovi, Ing. M. Šášinka a další ...)*

*Rok 1996
Jubilejní 20. ročník
"Putování za třebovským kohoutem"
PhDr. Jan Stráský, předseda KČT
v cíli pochodu na Horách
(volební shromáždění ODS)*

Rok 1989 a rok následný přinesly mnoho změn do naší společnosti. Současně se začala měnit organizace turistiky. V listopadu roku 1990 se výroční členská schůze usnesla, že stávající odbor turistiky přechází z TJ Lokomotiva do v té době již znovu obnovené celostátní organizace Klubu českých turistů. Byl zvolen nový výbor, v jehož čele stanula Iveta Patková. Odbor se stal součástí Oblasti Orlické hory, která sdružovala odbory z okresů Ústí n.Orl. a Rychnova nad Kněžnou.

Během roku 1991 bylo vyvinuto úsilí získat zpět do vlastnictví turistickou chatu Maxe Švabinského na Kozlovském kopci. Dlouhodobé jednání s příslušnými orgány však ztroskotalo na hospodářské smlouvě, dle které TJ Lokomotiva (jako vlastník) v roce 1964 chatu prodala družstvu Jednota Ústí nad. Orlicí.

*V cíli Putování za třebovským kohoutem na Horách:
Iveta Trčková, Rudolf Fibigar,
Zdeněk Huška*

I přes částečný úbytek členstva po roce 1990, pokračoval odbor v turistické činnosti jak skupin tak i individuální účastí na akcích pořádaných odbory KČT v celé republice (dálkové i etapové pochody a pod.).

Hlavní činností bylo i nadále každoroční organizační a materiální zajištění tradiční akce "Putování za třebovským kohoutem". Po roce 1990 se ujal organizace tohoto putování kolektiv vedený Ivetou Patkovou. Od 14. roč. se začal pravidelně pořádat o sobotách (vždy třetí týden v měsíci květnu).

*Start 27. ročníku Putování
za třebovským Kohoutem u Gymnázia r. 2003*

V 15. roč. byly poprvé zařazeny i cyklotrasy a od 16. ročníku poprvé trasa 100 km s nočním 50-tikilometrovým okruhem. Do přípravy a organizace se zapojil další člen výboru a nově vyškolený značkař Rudolf Fibigar, který vypracoval postupně trasy i na další ročníky. V roce 1994 byl 18. ročník organizován jako dvoudenní etapový, byly udělovány jednotné pamětní listy a začala série barevných odznaků. Při jubilejním 20. ročníku pochodu byla opět zavedena trasa pro rodiče s dětmi vedoucí po značeném vycházkovém okruhu "Liščí stopou".

Českořebovský "Kohout" byl od svého 22. ročníku poprvé zařazen do mezinárodního kalendáře pochodu IVV. Start a prezentace přešla k budově gymnázia (včetně možnosti ubytování v tělocvičně pro vzdálené účastníky), cíl byl u restaurace na Horách. Na 24. ročníku jsme poprvé zaznamenali mezinárodní účast (Alleman Andrea ze Švýcarska).

Za účelem i propagace města a jeho okolí vydal odbor KČT od roku 1993 postupně záznamníky OTO Českořebovsko I. a II., dále také Ústeckoorlicko, Českomoravské mezihoří, (IVV), Městský okruh (IVV) a Příměstská trasa - NS (IVV). Turisté z České republiky i ze Slovenska plní podmínky udané v těchto záznamnicích k získání oblastních turistických odznaků.

*Na vedlejší fotografii:
Oblastní turistické odznaky
Českořebovsko jsou vydány
ve třech barvách*

Fotografie z vydařeného zimního táboření na Kozlovském kopci v lednu 2009. V tomto roce vyrostlo pod rozhlednou stanové městečko s 23 stany, poprvé bez lesního porostu v okolí chaty Maxe Švabinského.

V roce 1994 v měsíci lednu se uskutečnil I. roč. "Zimního táboření" na Kozlovském kopci, jako memoriál Josefa Stolína. Tuto akci zajistil člen odboru František Uma, účastník řady zimních táboření v republice.

Odbor i jednotliví vedoucí skupin uskutečnili každoročně několik turistických zájezdů po naší republice, ale i zájezdy do zahraničí. Z těch nejná-

ročnějších lze uvést v roce 1992 pětidenní Putování v rakouském Knittefeldu, nebo v roce 1996 zájezd do italského Latignanu, kde 25ti členná skupina patřila mezi nejpčetnější a z Itálie přivezla nádherný pohár.

V roce 2001 v rámci 25. roč. jubilejního "Putování za trebovským kohoutem" byla na Kozlovském kopci slavnostně otevřena nová rozhledna. Dle dohody společnosti Radiomobil s městskými orgány v České Třebové, byla na telekomunikační věži ve výšce 33 m zhotovena vyhlídková plošina, na kterou vede točité schodiště. Slavnostního předání veřejnosti se za město Česká Třebová zúčastnil starosta Jiří Pásek za okresní úřad jeho přednost MUDr. Ivan Týče. Zajišťováním služeb na rozhledně byl pověřen českořebovský odbor KČT.

Slavnostní otevření nové rozhledny na Kozlovském kopci v květnu 2001. Slavnostní pásku stříhá starosta města Jiří Pásek a přednosta Okresního úřadu MUDr. I. Týče

Na základě nového dělení krajů v České republice, se v roce 2004 odbor z Oblasti Orlické hory stal součástí oblasti Pardubický kraj. V letech následných se stávající výbor odboru, pod vedením Ivety Trčkové, snaží udržet turistickou činnost na dosavadní úrovni. Postupně však dochází k úbytku členstva a to jak ze zdravotních příčin, úmrtím a pod. Členská základna klesá v průměru na 60 členů, většinou seniorského věku. Činnost skupin jakou byla skupina Miloslava Nerudy, Věry Kupkové nebo i Standy Dobiáše je už minulostí. A tak aktivita v odboru je na jednotlivcích a to jak účastí na akcích jiných odborů dle celostátního kalendáře KČT (dálkové i etapové pochody) nebo i v zahraničí na mezinárodních akcích.

27. ročník tradičního "Putování za třebovským kohoutem" má naprosto nové trasy. Trasy sobotní jsou vedeny do oblasti Třebovských stěn a chatové části Srnov s cílem u restaurace Nad Hrází. Účastníci pochodu tak projdou celou Naučnou stezku "Údolím Skuhrovského potoka". Tuto Naučnou stezku, která byla slavnostně otevřena 20. dubna 2002, dle návrhu ZO ČSOP Česká Třebová, vybuodovala obec Rybník. Na spolupráci a vyznačení odbočných tras se podíleli i značkaři z turistického odboru KČT. Trasy nedělní nasměrovány do přírodních lokalit jižně od České Třebové s cílem u chaty Maxe Švabinského na Kozlovském kopci.

V roce 2012 při 36. ročníku jsou sobotní trasy zavedeny na další novou Naučnou stezku ČSOP v prostoru obce Semanín, která také byla s pomocí našeho odboru vyznačena a slavnostně otevřena 28. listopadu 2010. Tímto ročníkem procházejí kratší trasy také údolím Křivolického potoka. Účastníci pochodu mají možnost prohlídky Keltské osady, kterou v Křivoliku vytváří o.s. BACRIE.

Uplynulých 36 ročníků Putování za třebovským kohoutem se zúčastnilo celkem 54 tisíc příznivců pěší i cykloturistiky. Na pořadatelské činnosti se podílí 20 - 25 členů odboru. Odboru se daří i nadále svými členy zajišťovat pravidelné služby na rozhledně na Kozlovském kopci. I značkaři provádí pravidelnou obnovu a údržbu značení ve značkářském obvodu Česká Třebová v celkové délce 110 km.

Toliko stručný přehled z historie odboru KČT, sestavený z dostupných informací v kronikách odboru. Byl sestaven k příležitosti 90. výročí vzniku organizované turistiky v České Třebové.

Rudolf Fibigar kronikář odboru KČT

---

90 let organizované turistiky v České Třebové

Vydal odbor Klubu českých turistů Česká Třebová za přispění Města Česká Třebová

Vyšlo v květnu 2013 v nákladu 500 výtisků

Sazba Mgr. Milan Mikolecký, tisk Václav Fikejs Zhoř.